

70. Füzér, Sportpálya

(KÖH 86521)

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Ge

A község belterületén, a település futballpályáján, építési engedélyhez nem kötött földmunkák során végeztünk régészeti feltárást. A bolygatás során nagy mennyiségű római császárkori germán leletanyag és 3 négyszögletes, kiégett falú gödör került napvilágra. A terület humuszosítását követően összességében 12 objektumot sikerült azonosítani és feltárni. Az É–D-i irányú futballpálya hossz tengelyében egykor egy kis vízfolyás haladt keresztül, és ennek K-i, valamint Ny-i partján helyezkedtek el azok a germán objektumok, melyek feltételezhetően egy nagyobb telep periferiájának részeit alkották.

GÁL VIKTOR

71. Füzér, Vár

(KÖH 16582)

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Á, Kk

A Herman Ottó Múzeum munkatársai 2013. augusztus eleje és november vége között végeztek tervásatást a füzéri Várhegy területén a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. támogatásával.

Az alsó várban, igazodva a vár műemléki kiépítéséhez, befejeztük a tervezett épületek és a várudvar feltárást. Az alsó vár D-i felében újabb épületet, vagy régészeti objektumot nem találtunk. Igaz ez a megállapítás a várrész középső területére is. A Gerendás pince területén nyitott kutatóárokba megállapítottuk, hogy az épület vékony agyagpadlója alatt magasra emelkedő természetes sziklafelszín, és a külső várfal között egy sárga homokos, természetes feltöltődés foglalja el.

A felső vár eddig még nem kutatott területén 10 kutatóárokba vizsgáltuk a várfalakhoz futó rétegsorokat és a várfalak mélyebben húzódó részeinek szerkezetét, állagát. Mindezen kutatások a felső vár műemléki kiépítésének előkészítését szolgálták. Az árkok döntő többségben már csak a legalsó, fekete köves Árpád-kori réteget tudtuk azonosítani. Csupán csak a Malompince területén sikerült, kis felületben, szürke agyagos Árpád-kori járósíntet és késő középkori tűzhelynyomokat megfigyelnünk.

GÁL VIKTOR

72. Fűzvölgy határa

(Zala megye) Ró, Kö, Kk

A Nagykanizsai és a Letenyei kistérségekben a szélessávú optikai körzethálózat fejlesztéséhez készült előzetes régészeti dokumentáció részét képező terepbejárást 2013. június 17.–július 3. között végezték el az MNM NÖK munkatársai. A vizsgálat a tervezett nyomvonal tengelyétől mintegy 50–50 m széles sávban történt, mely 69 régészeti lelőhelyet érintett. Ennek során Fűzvölgy határában egy lelőhelyet hitelesítettünk és két új, korábban ismeretlen lelőhelyet találtunk.

Berki-rét (KÖH 67343): A 74-es út fűzvölgyi elágazójától ÉNy-ra, az út Ny-i oldalán fekszik az ismert lelőhely. Vizsgálatunk során a 0,7–1,8 m magas kukoricásban, homokos talajban, közepes-rossz megfigyelési viszonyok között középkori kerámiatöredékek jelentkezték. A mostani terepbejárási eredmények alapján a lelőhely nagyobb kiterjedést mutat É–ÉK-i irányban a korábban ismerteknél, és úgy tűnik, egészen a 74-es útig húzódik.

ÉK-i faluvég (KÖH 84575): A település ÉK-i szélén, a Fűzvölgyet a 74-es úttal összekötő 75132 j. út É-i oldalán jelentkezett egy eddig ismeretlen, új lelőhely. Itt közvetlenül az utolsó háztól kezdődően, a 0,6–1,2 m magas kukoricásban, közepes megfigyelési körülmények között, késő középkori és kevés római kori kerámiatöredéket találtunk.

Széleskút (KÖH 84573): A településtől Ny-ra, a Hosszúvölgy É-i részére vezető dűlőút mellett, a Széleskút nevű határ rész D-i részén új lelőhelyet lokalizáltunk. A dűlőút É-i oldala mentén, 15–20 cm magas szójavetésben, homokos talajban, jó látási viszonyok között közepes intenzitású, római és középkori telepre utaltak a felszínen gyűjtött kerámiatöredékek. A korábban ismeretlen lelőhelyet 400 m hosszban, 100 m szélesen tudtuk követni, ám szélét egyik irányban sem értük el: K-re Fűzvölgy belterülete, D-re a Hosszúvölgyre vezető út és azon túl búzatábla, Ny-ra erdő és bozótos határolta. É-i szélét sem sikerült tisztáznunk, bár 100 m szélesen jártuk be a területet.

Munkatárs: Spolár Erika technikus.

TOKAI ZITA MÁRIA

73. Gávavencsellő, Új Élet Tsz-től K-re

(KÖH 89025)

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) Ő

2013. április 11-én régészeti helyszínelést végeztem. A vizsgálandó terület az egykori Új Élet Tsz területén belül helyezkedik el. Az É–D irányú, fordított L alakú, mintegy 350×200 m nagyságú terület nagy része be van építve. Területén több felszíni építmény áll, az épületek közti és körüli térségek le vannak betonozva. A terület 80%-a gázos, ezért régészeti megfigyelésre alkalmatlan volt. A drótkerítéssel kerített beruházási telek K-i határánál egy nagyobb szántott rész terül el. A szántás É-i részében, egy kisebb homokdombon két őskori cserepet találtam. A leletek a beruházás szélétől mintegy 20–50 m-re jelentkeztek.

A lelőhely kiterjedése É–D irányban 100×50 m. Az új lelőhely és a közeli Kató-halmi lelőhely kapcsolata tisztázásra vár. A két lelőhely között további leleteket nem találtam.

A leletek a Jósa András Múzeumba kerültek.

SCHOLTZ RÓBERT

74. Gelej határa

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) B, Sza, Ű

2013. október 3-án a Miskolci Egyetem Régészeti Kulturális Örökség, védelem és hasznosítás szakirányú továbbképzési szak képzésén belüli terepgyakorlat keretében terepbejárást végeztünk Gelej határában.

Kenderföld 2. (KÖH 86335): A dűlő szántott részén szarmata és újkori kerámiát gyűjtöttünk.

Pincehát (KÖH 86327): A Pincehát vagy Pincedomb nevű terület egy domb, melybe borospincék kerültek beásásra. A Pincehát DK-re bronzkori települési nyomokat tárt fel Kalicz Nándor és Patek Erzsébet 1962-ben. Tőle É-ra található a két híres bronzkori temetőrészlet: Gelej, Kanális dűlő (KÖH 16594) és Gelej, Beltelek kertek. A Pincedomb Ny-i oldalán intenzív hatvani leletanyagot lehet gyűjteni a szántásban. 2013-ban a pincék boltozatára felhordott földet vizsgáltuk át, mivel felmerült a pincedomb mesterséges domb – tell – volta. A pincelejáratok közötti részen és a pincék földfeltöltésének tetején nagy mennyiségű bronzkori kerámia gyűjthető. Általánosan